

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ อาชีพผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ อาชีพพยาบาลสัตว์
และอาชีพนักเทคนิคการสัตวแพทย์

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ อาชีพผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ อาชีพพยาบาลสัตว์ และอาชีพนักเทคนิคการสัตวแพทย์

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ เกี่ยวข้องกับอาชีพผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ อาชีพพยาบาลสัตว์ อาชีพนักเทคนิคการสัตวแพทย์ ซึ่งเป็นมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ เกี่ยวข้องกับอาชีพผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ อาชีพพยาบาลสัตว์ อาชีพนักเทคนิคการสัตวแพทย์ ซึ่งเป็นธุรกิจดูแลสัตว์เลี้ยงมีแนวโน้มของตลาดสัตว์เลี้ยงในประเทศไทยมีแนวโน้มเติบโตเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกับธุรกิจดูแลสัตว์เลี้ยงที่เป็นหนึ่งในกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยง โดยธุรกิจดูแลสัตว์เลี้ยงถือได้ว่าการขยายตัวมากกว่าปีก่อนถึง 18.18 % และในปี 2561 มีจำนวนการจัดตั้งของธุรกิจนี้สูงที่สุดในรอบ 4 ปีที่ผ่านมา เช่นเดียวกับการเพิ่มขึ้นของเงินลงทุนในธุรกิจ แต่ด้วยส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการที่เริ่มต้นประกอบกิจการได้ไม่เกิน 3 ปี อาจทำให้ผลประโยชน์ในช่วงแรกของการดำเนินธุรกิจในภาพรวมยังไม่มียกเว้น การที่สัตว์เลี้ยงที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้คนมากยิ่งขึ้น ถือเป็นโอกาสสำคัญของธุรกิจเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงที่จะตอบสนองต่อแนวโน้มนี้ทั้งในด้านสินค้าและบริการโดยเฉพาะธุรกิจดูแลสัตว์เลี้ยงที่ได้รับอานิสงส์ไปด้วย อย่างไรก็ตามในอนาคต อาจมีผู้ประกอบการรายใหม่ๆ เข้ามาในธุรกิจมากขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการต้องอาศัยการให้ความสำคัญและใส่ใจกับกลุ่มผู้ใช้บริการ เพื่อสร้างฐานลูกค้าของตัวเอง เนื่องจากผู้ใช้บริการในกลุ่มนี้ต้องการความไว้วางใจ ความสะอาดและปลอดภัยให้แก่สัตว์เลี้ยง ให้ได้รับการดูแลเปรียบได้กับสมาชิกของครอบครัว การเลือกที่ตั้งที่สะดวกต่อการเดินทางของผู้นำสัตว์เลี้ยงมาฝาก รวมถึงการสร้างพันธมิตรในเครือข่ายกลุ่มธุรกิจเดียวกันเพื่อสร้างความเข้มแข็ง มีการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อจัดงานแสดงสินค้าและบริการสำหรับสัตว์เลี้ยง ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้า หรือการใช้เทคโนโลยี สื่อออนไลน์ และ Social Media เข้ามาช่วยในการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ การจองเพื่อเข้าใช้บริการ หรือการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มลูกค้าและผู้ดูแลสัตว์เลี้ยงให้สามารถติดตามการดูแลสัตว์เลี้ยงได้อย่างใกล้ชิดกัน ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในการใช้บริการมากขึ้น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

ครั้งที่ 1 กันยายน 2566

ครั้งที่ (อื่น ๆ) ไม่มี

ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้ ไม่มี

วันที่ประกาศ -

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ

อาชีพผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10105	ดูแลและทำความสะอาดอุปกรณ์ต่างๆ ของห้องผ่าตัดก่อนและหลังการผ่าตัด ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของนายสัตวแพทย์
10106	ช่วยนายสัตวแพทย์เพื่อการถ่ายภาพรังสีและอัลตราซาวด์
10107	รายงานข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับอาการสัตว์ป่วยที่พักรักษาในสถานประกอบการให้นายสัตวแพทย์และพยาบาลสัตว์

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการ อาชีพผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นบุคคลที่มีทักษะฝีมือในการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดไว้แล้ว (ผู้ช่วยพยาบาลสัตว์) เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะด้านการเป็นผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ การเตรียมสภาพสัตว์ก่อนการผ่าตัด การดูแลหลังการผ่าตัด โดยใช้องค์ความรู้ในด้านต่างๆ ในการดูแลสัตว์ และแก้ปัญหาทางเทคนิคการปฏิบัติงาน เป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการสังเกตการณ์ทำงานได้ สามารถวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อชี้แจงให้ปรับปรุงแก้ไขได้ อีกทั้งบุคคลจะต้องมีคุณลักษณะทั่วไปดังนี้

1. ความสามารถด้านการสื่อสารภาษาไทย และคำศัพท์ทางด้านกรดูแลสัตว์เพื่อใช้ในการทำงาน
2. ความสามารถด้านการทำงานเป็นทีม และสนับสนุนการทำงานของนายสัตวแพทย์ นักเทคนิคการสัตวแพทย์ และพยาบาลสัตว์
3. ความสามารถทางด้านการปฏิบัติงานดูแลสัตว์ป่วยเก็บตัวอย่างพื้นฐานเพื่อส่งห้องปฏิบัติการและช่วยเหลือในห้องปฏิบัติการ
4. ความสามารถด้านเตรียมและดูแลเครื่องมืออุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ประจำ, อุปกรณ์การผ่าตัดประเภทต่างๆ

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. ผู้ที่จะขอเข้ารับการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ “อาชีพผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ ระดับ 4” ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

ประเภทที่ 1

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์และจบการศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาสัตวรักษ์ (ปวส.) และผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการสัตว์หรือ
- ผ่านระดับคุณวุฒิระดับ 3 อาชีพผู้ช่วยพยาบาลสัตว์

ประเภทที่ 2

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ และจบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ด้านผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ ไม่น้อยกว่า 4 ปี และมีใบรับรองประสบการณ์การทำงาน จากหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน
- ผ่านระดับคุณวุฒิระดับ 3 อาชีพผู้ช่วยพยาบาลสัตว์

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ทำงานในสาขาผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ หรือทำหน้าที่ในลักษณะงานดูแลสัตว์ป่วยภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของนายสัตวแพทย์

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10105 ดูแลและทำความสะอาดอุปกรณ์ต่างๆ ของห้องผ่าตัดก่อนและหลังการผ่าตัด ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของนายสัตวแพทย์
- 10106 ช่วยนายสัตวแพทย์เพื่อการถ่ายภาพรังสีและอัลตราซาวด์
- 10107 รายงานข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับอาการสัตว์ป่วยที่พักรักษาในสถานประกอบการให้นายสัตวแพทย์และพยาบาลสัตว์

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
เป็นผู้ดูแลสุขภาพสัตว์สนับสนุนงานของนายสัตวแพทย์และพัฒนาการปฏิบัติงานให้บริการดูแลสัตว์เลี้ยง โดยต้องมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานบนหลักการที่ถูกต้องและมุ่งสู่มาตรฐานอาชีพที่กำหนด 2	10	ปฏิบัติงานสนับสนุนการดูแลสัตว์ป่วย	101	เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติการด้านการดูแลและการรักษาในสถานประกอบการ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
101	เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานด้านการดูแลและการรักษาในสถานประกอบการ	10105	ดูแลและทำความสะอาดอุปกรณ์ต่างๆของห้องผ่าตัดก่อนและหลังการผ่าตัดภายใต้การควบคุม กำกับดูแลของนายสัตวแพทย์	10105.01	เตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ และดูแลทำความสะอาดอุปกรณ์ก่อนและหลังการผ่าตัดได้ถูกต้องตามข้อกำหนด
				10105.02	เตรียมตัวสัตว์ป่วยเข้าห้องผ่าตัดและออกจากห้องผ่าตัด
				10106.01	เลือกอุปกรณ์ป้องกันตนเองและสัตว์ในการถ่ายภาพรังสีได้ถูกต้อง
		10106.02	ช่วยนายสัตวแพทย์จับบังคับสัตว์เพื่อการถ่ายภาพรังสีและอัลตราซาวด์		
		10107	รายงานข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับอาการสัตว์ป่วยที่พักรักษาในสถานประกอบการให้นายสัตวแพทย์และพยาบาลสัตว์	10107.01	สังเกตอาการสัตว์ป่วยและแจ้งข้อมูลเบื้องต้นแก่พยาบาลสัตว์และนายสัตวแพทย์ขณะนอนพักในสถานประกอบการ
				10107.02	จัดบันทึกอาการแสดงและสิ่งผิดปกติที่พบของสัตว์ป่วย
				10107.03	รายงานอาการและสิ่งผิดปกติให้พยาบาลสัตว์และนายสัตวแพทย์ทราบ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10105
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ดูแลและทำความสะอาดอุปกรณ์ต่างๆ ของห้องผ่าตัดก่อนและหลังการผ่าตัด ภายใต้การควบคุม กำกับดูแลของนายสัตวแพทย์
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 3227 ผู้ช่วยสัตวแพทย์

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานสนับสนุนด้านศัลยกรรมผ่าตัด ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของนายสัตวแพทย์ อันได้แก่ การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือในการผ่าตัด การทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือตามหลักการปลอดเชื้อ การดูแลรักษาอุปกรณ์และเก็บอุปกรณ์ที่ใช้ในการผ่าตัด การเตรียมตัวสัตว์ป่วยก่อนการผ่าตัด การดูแลบาดแผลของสัตว์หลังการผ่าตัด และการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ผ่าตัดเพิ่มเติมระหว่างการผ่าตัดตามที่นายสัตวแพทย์มอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ช่วยพยาบาลสัตว์

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2545
- พระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2525
- คู่มือประกอบเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2553

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10105.01 เตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือ และดูแลทำความสะอาดอุปกรณ์ก่อนและหลังการผ่าตัดได้ถูกต้องตามข้อกำหนด	<ol style="list-style-type: none"> เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือในการผ่าตัด ทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องมือ ตามหลักการปลอดเชื้อ ดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการผ่าตัดได้ถูกต้องตามข้อกำหนด เก็บอุปกรณ์ที่ใช้ในการผ่าตัดได้ถูกต้องตามข้อกำหนด ทำความสะอาด ฆ่าเชื้อ ห้องผ่าตัดก่อนและหลังผ่าตัด 	การสังเกตการปฏิบัติงาน ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10105.02 เตรียมตัวสัตว์ป่วยเข้าห้องผ่าตัดและออกจากห้องผ่าตัด	1. งดน้ำงดอาหารสัตว์ ตามที่นายสัตวแพทย์มอบหมาย 2. เตรียมตัวสัตว์ป่วยก่อนการผ่าตัด 3. ดูแลบาดแผลของสัตว์หลังการผ่าตัด 4. ทำความสะอาดสารคัดหลั่งและของเสียของสัตว์ป่วยหลังการผ่าตัด	การสาธิตการปฏิบัติงาน ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. ความรู้และทักษะการดูแลเครื่องมืออุปกรณ์พื้นฐาน
2. ความรู้และทักษะด้านการทำความสะอาดเครื่องมือเบื้องต้น

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. มีทักษะในการเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ตามที่นายสัตวแพทย์มอบหมาย
2. มีทักษะในการเตรียมตัวสัตว์ป่วยก่อนการผ่าตัด
3. มีทักษะในการจับหรือเคลื่อนย้ายสัตว์ป่วย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับทำความสะอาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการผ่าตัด
2. ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเก็บเครื่องมือที่ปราศจากการติดเชื้อ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรวมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบบันทึกจากการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน
2. เอกสารรับรองผลงานและความรู้ความสามารถที่ผ่านมา (ถ้ามี)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการทดสอบความรู้
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง
3. วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร หรือใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่มีผู้รับการประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนดผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้ผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบทดสอบความรู้ และ/หรือเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ หรือสถานการณ์อื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงานรวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

การทำงานของผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ในทุกกระบวนการต้องทำงานภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์ และนักเทคนิคการสัตวแพทย์

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือ หมายถึง การเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับการผ่าตัดให้พร้อมก่อนการผ่าตัด พร้อมเช็คสภาพการใช้งานและฆ่าเชื้อก่อนการผ่าตัด

โดยมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการผ่าตัด คือ Oxygen supply เครื่องดมยาสลับระบบ scavenging สำหรับแก๊สที่จากระบบวางยาสลยาถูกเงินบัดดาเลียนตัดชน หรือโบมีตโกนเครื่องดูดควันสัตว์โต๊ะทำความสะอาดตัวสัตว์ มีดสำหรับผ่าตัด ภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์

2. การทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือ หมายถึง การทำความสะอาดอุปกรณ์เครื่องมือให้ปลอดเชื้อก่อนทำการผ่าตัด โดยการห่อและฆ่าเชื้อด้วยวิธี autoclave, ethylene oxide, plasmahydrogen peroxide หรือวิธีที่น้ำเชื้อถืออื่น ๆ อย่างเหมาะสม ก่อนใช้งานทุกครั้ง ภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์
3. การดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องมือ หมายถึง การดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมสำหรับการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบสภาพทำความสะอาดที่ถูกวิธีหลังการใช้งาน ภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์
4. การเก็บอุปกรณ์เครื่องมือ หมายถึง การจัดเก็บอุปกรณ์เครื่องมือภายในสถานที่เก็บที่เหมาะสม ปลอดภัยต่อการหยิบกลับมาใช้งานใหม่และผู้ใช้อุปกรณ์ มีความเป็นระเบียบ เช่น เก็บไว้ในตู้เก็บ ภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์
5. การเตรียมตัวสัตว์ป่วย หมายถึง เตรียมตัวสัตว์ให้พร้อมก่อนการผ่าตัด โดยมีการทำความสะอาด ตัดขน และงดให้น้ำและอาหารแก่สัตว์ ภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์
6. การดูแลบาดแผล หมายถึง ดูแลบาดแผลและทำความสะอาดแผลหลังการผ่าตัด มีการติดตามและประเมินผลการรักษาตามแผนการรักษาของสัตว์ป่วย ภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์
7. การช่วยเหลือ หมายถึง การให้ช่วยเหลือแก่สัตว์แพทย์ โดยช่วยจับหรือเคลื่อนย้ายสัตว์ป่วย เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมการใช้งานเตรียมสภาพสัตว์ก่อนการผ่าตัด ภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์
8. การเคลื่อนย้ายสัตว์ป่วย หมายถึง การเคลื่อนย้ายหรือการขนย้ายสัตว์ป่วยจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง โดยใช้พาหนะขนส่งหรืออุปกรณ์ในการเคลื่อนย้ายสัตว์ป่วยเช่น รถเข็น ภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์
9. หลักการปลอดเชื้อ หมายถึง การทำความสะอาดเพื่อกำจัดหรือทำลายเชื้อจุลชีพทุกชนิดรวมทั้งสปอร์ของเชื้อแบคทีเรีย

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณเพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้ได้แก่

- 1) แบบทดสอบข้อเขียน
- 2) แบบประเมินการสาธิตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10106
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ช่วยนายสัตวแพทย์เพื่อการถ่ายภาพรังสีและอัลตราซาวด์
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO 3227 ผู้ช่วยสัตวแพทย์

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานสนับสนุนด้านการฉายรังสีวินิจฉัย ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของนายสัตวแพทย์ อันได้แก่ การเตรียมสัตว์ป่วยก่อนการปฏิบัติงานฉายภาพรังสี การจัดทำบังคัปลสัตว์เพื่อถ่ายภาพรังสีและอัลตราซาวด์ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำเทคนิคพิเศษในการฉายภาพรังสีและอัลตราซาวด์ จัดเตรียมอุปกรณ์การใช้รังสี X-ray ในการตรวจสัตว์ป่วยตามวิธีการที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ช่วยพยาบาลสัตว์

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.2545
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรื่องกำหนดเครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางรังสีวิทยา พ.ศ. 2549
- คู่มือประกอบเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2553

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10106.01 เลือกอุปกรณ์ป้องกันตนเองและสัตว์ในการถ่ายภาพรังสีได้ถูกต้อง	1. เตรียมและเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองก่อนการปฏิบัติงานฉายภาพรังสีได้ถูกต้อง 2. ทำความสะอาดและจัดเก็บอุปกรณ์ป้องกันตนเองและสัตว์ในการถ่ายภาพรังสี	การสังเกตการปฏิบัติงาน ข้อสอบข้อเขียน
10106.02 ช่วยนายสัตวแพทย์จับบังคัปลสัตว์เพื่อการถ่ายภาพรังสีและอัลตราซาวด์	1. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำเทคนิคพิเศษในการฉายภาพรังสีและอัลตราซาวด์ 2. จัดทำบังคัปลสัตว์เพื่อถ่ายภาพรังสีและอัลตราซาวด์	การสังเกตการปฏิบัติงาน ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. มีทักษะในการเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ตามการใช้งานแต่ละประเภท
2. มีทักษะในการทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์
2. มีทักษะในการควบคุมสัตว์
3. มีทักษะในการเก็บรักษาและจัดส่งตัวอย่างเพื่อรักษาคุณภาพตัวอย่าง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างพื้นฐาน
2. ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกประเภทอุปกรณ์ตามการใช้งาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรวมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบบันทึกจากการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน
2. เอกสารรับรองผลงานและความรู้ความสามารถที่ผ่านมา (ถ้ามี)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการทดสอบความรู้
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง
3. วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร หรือใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่มีผู้รับการประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนดผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้ผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบทดสอบความรู้และ/หรือเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆที่มีผลกระทบต่อการทำงานรวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

การทำงานของผู้ช่วยพยาบาลสัตว์ในทุกกระบวนการต้องทำงานภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์ และนักเทคนิคการสัตวแพทย์

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การเตรียมตนเอง หมายถึง การเตรียมตัวก่อนการฉายภาพรังสีสัตว์ โดยต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันรังสีได้แก่ เสื้อคลุม ถุงมือ ปลอกคอกันรังสีขณะปฏิบัติงานถ่ายภาพรังสีภายใต้การควบคุมของ นายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์นักเทคนิคการสัตวแพทย์

2. การเตรียมสัตว์ หมายถึง เตรียมตัวสัตว์ให้พร้อมก่อนการฉายรังสีและอัลตราซาวด์ โดยมีกรทำความสะอาดบริเวณที่ต้องการฉายรังสีและอัลตราซาวด์ภายใต้การควบคุมของ นายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์นักเทคนิคการสัตวแพทย์

3. การจัดท่าบังคับสัตว์ หมายถึง การจับบังคับสัตว์ หมายถึงการบังคับสัตว์ให้พร้อมสำหรับฉายรังสีและอัลตราซาวด์โดยใช้มือจับหรืออุปกรณ์ในการบังคับสัตว์ เช่น สายคล้องหัว เข็ม ภายใต้การควบคุมของ นายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์ นักเทคนิคการสัตวแพทย์

4. การถ่ายภาพรังสี หมายถึง การสร้างภาพตัดขวางเฉพาะจุดของส่วนของร่างกายที่ทำการสแกน ซึ่งช่วยให้นายสัตวแพทย์สามารถเห็นภายในโดยไม่ต้องผ่าตัดภายใต้การควบคุมของ นายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์ อาศัยนักเทคนิคการสัตวแพทย์

5. อัลตราซาวด์ หมายถึง การตรวจอวัยวะภายในร่างกายซึ่งใช้คลื่นเสียงความถี่สูงใช้เพื่อสร้างภาพของอวัยวะและโครงสร้างภายในร่างกาย

เพื่อช่วยในการวินิจฉัยทางการแพทย์ อาทิ การตรวจช่องท้องเพื่อดู ตับ ไต ถุงน้ำดี ท่อน้ำดี ตับอ่อน ม้าม

เป็นต้นและการรักษาในการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายเนื้อเยื่อภายใต้การควบคุมของนายสัตวแพทย์

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณเพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้ได้แก่

- 1) การข้อสอบข้อเขียน
- 2) แบบทดสอบการสาธิตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10107
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ รายงานข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับอาการสัตว์ป่วยที่พักรักษาในสถานประกอบการให้นายสัตวแพทย์และพยาบาลสัตว์
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง
5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)
ISCO 3227 ผู้ช่วยสัตวแพทย์

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

บุคคลต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานสนับสนุนด้านการสื่อสาร ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลของนายสัตวแพทย์ อันได้แก่
เฝ้าสังเกตอาการสัตว์ป่วยขณะนอนพักในสถานประกอบการ การจดบันทึกอาการแสดง และสิ่งผิดปกติที่พบของสัตว์ป่วย
และรายงานอาการและสิ่งผิดปกติให้พยาบาลสัตว์และนายสัตวแพทย์

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ช่วยพยาบาลสัตว์

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- พระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.2545
- คู่มือประกอบเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ. 2553

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
10107.01 สังเกตอาการสัตว์ป่วยและแจ้งข้อมูลเบื้องต้นแก่พยาบาลสัตว์ และนายสัตวแพทย์ ขณะนอนพักในสถานประกอบการ	1. สังเกตอาการสัตว์ป่วยขณะนอนพักในสถานประกอบการ(ปริมาณอาหาร การขับถ่าย การนอนหลับ) 2. สื่อสารข้อมูลเบื้องต้นของสัตว์ป่วยขณะนอนพักในสถานพยาบาลแก่ พยาบาลสัตว์ และนายสัตวแพทย์	การสังเกตการปฏิบัติงาน ข้อสอบข้อเขียน
10107.02 จดบันทึกอาการแสดง และสิ่งผิดปกติที่พบของสัตว์ป่วย	1. สังเกตอาการแสดง และสิ่งผิดปกติที่พบของสัตว์ป่วย 2. จดบันทึกอาการแสดง และสิ่งผิดปกติที่พบของสัตว์ป่วยแก่พยาบาลสัตว์ และนายสัตวแพทย์	การสังเกตการปฏิบัติงาน ข้อสอบข้อเขียน
10107.03 รายงานอาการและสิ่งผิดปกติให้พยาบาลสัตว์และนายสัตวแพทย์ทราบ	1. รายงานอาการและสิ่งผิดปกติให้พยาบาลสัตว์หรือนายสัตวแพทย์ทราบ 2. ติดต่อประสานงานพยาบาลสัตว์ นายสัตวแพทย์ เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน	การสังเกตการปฏิบัติงาน ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

1. ความรู้และทักษะด้านจรรยาบรรณอาชีพ
2. ความรู้และทักษะด้านการสื่อสาร

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. มีทักษะในการสื่อสารกับผู้อื่น
2. มีทักษะในการต้อนรับและให้บริการแก่ผู้เข้ารับบริการ
3. มีทักษะในการลดความเสี่ยงจากการเกิดอันตรายจากสัตว์ป่วย
4. มีทักษะในการทำงานตามหลักความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณอาชีพ
2. ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
3. ความรู้เกี่ยวกับหลักการให้บริการ (SERVICE)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรวมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ใบบันทึกจากการสังเกตการณ์ปฏิบัติงาน
2. เอกสารรับรองผลงานและความรู้ความสามารถที่ผ่านมา (ถ้ามี)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ผลการทดสอบความรู้
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง
3. วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร หรือใบรับรองผลการศึกษา (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกสมรรถนะย่อยขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในกรณีที่มีผู้รับการประเมินผ่านไม่ครบตามเกณฑ์กำหนดผู้ประเมินต้องแจ้งหน่วยสมรรถนะและสมรรถนะย่อยที่ไม่ผ่านให้ผู้รับการประเมินไปทบทวนสมรรถนะที่ยังไม่ผ่านและสามารถกลับมาทดสอบสมรรถนะใหม่อีกครั้ง

(ง) วิธีการประเมิน

1. ผู้ประเมินทำการประเมินความรู้ผู้เข้าทดสอบโดยใช้แบบทดสอบความรู้และ/หรือเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆที่มีผลกระทบต่อการทำงานรวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์เทคโนโลยีทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

การทำงานของช่วยพยาบาลสัตว์ในทุกกระบวนการต้องทำงานภายใต้การควบคุม กำกับ และดูแล ของนายสัตวแพทย์ พยาบาลสัตว์ และนักเทคนิคการสัตวแพทย์

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ฝ้าสังเกตอาการสัตว์ป่วย หมายถึง การสังเกตอาการแสดงเบื้องต้นได้แก่ ปริมาณอาหาร ลักษณะการขับถ่าย

การนอนหลับของสัตว์ป่วยที่พักรักษาในสถานประกอบการ

2. สื่อสารข้อมูลเบื้องต้นหมายถึงการอธิบายและแจ้งข้อมูล ลักษณะอาการขอสัตว์ป่วยเบื้องต้นขณะพักรักษาในสถานประกอบการ พยาบาลสัตว์ และนายสัตวแพทย์
3. อาการแสดง และสิ่งผิดปกติหมายถึงอาการผิดปกติที่เกิดอาจทำให้เกิดอันตรายแก่สัตว์ป่วย เช่น ขับถ่ายที่ผิดปกติ อาการซึมเศร้าของสัตว์ป่วย เป็นต้น
4. การสื่อสารหมายถึงการสื่อสารเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานงานในการสนับสนุนการทำงานการรักษาพยาบาล

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

เจ้าหน้าที่สอบพิจารณาหลักฐานจากที่เป็นเอกสารรับรองผลงาน รับรองความรู้ความสามารถที่ผ่านมาก่อนหน้า หากไม่ชัดเจนหรือมีปริมาณเพียงพอให้เชื่อถือได้ ให้ประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการประเมินด้วยเครื่องมือประเมินความรู้และทักษะ ให้ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้ได้แก่

- 1) แบบทดสอบข้อสอบข้อเขียน
- 2) แบบทดสอบการสาธิตการปฏิบัติงาน